

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA/Jaosto

Syrjintäoletta, häirintä, esteettömyys, palvelun saavutettavuus, ravintola, liikuntavamma,

Diaarinumero: 1xx/2016

Antopäivä: xx.xx.2017

Vammansa takia pyörätuolia käyttävä hakija katsoi tulleen syrjityksi, kun esteettömäksi tarkoitettu ravintola oli usean kuukauden ajan ylläpitänyt esteellistä sisäänkäyntiä ja asettanut näin vammaiset asiakkaat muihin asiakkaisiin nähden eriarvoiseen asemaan.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että se arvioi ainoastaan yhdenvertaisuuslain mukaista syrjinnän kiellon rikkomista, eikä sen toimivaltaan kuulu esteettömyysmääräysten ja määräysten mukaisen rakentamisen ja siinä ilmenevien mahdollisten puutteiden sisällöllinen arviointi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että rakennuksen käyttöönottaja voi luottaa rakennuksen vastaavan esteettömyysmääräyksiä tilanteessa, jossa lupaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen käytettäväksi tiettyyn tarkoitukseen, eikä kyse ole kovin vanhasta hyväksymisestä, Tapauksessa rakennus oli hyväksytty käyttöön edellisen omistajan aikana helmikuussa 2015 ja tila oli tullut vastaajan omistukseen 1.1.2016. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että kysymys oli niin tuoreesta hyväksymisestä, että käyttöönottajalle oli syntynyt oikeus luottaa lupaviranomaisen hyväksyntään rakennuksen esteettömyydestä.

Lautakunta katsoi, ettei rakennuksen esteettömyyden aiempi hyväksyminen lupaviranomaisen toimesta kuitenkaan vielä sulje pois mahdollisuutta sellaisesta myöhemmin ilmenevästä esteellisyydestä, josta syntyvä puutteellinen saavutettavuus syrjisi vammaisia henkilöitä.

Asiassa saadun selvityksen mukaan vastaajayrityksen toimitusjohtaja oli käynyt ravintolassa toteamassa esteettömyystilanteen ja tilannut pysyvän korjauksen noin kaksi viikkoa hakijan ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. Tilapäiset luiskat oli asennettu noin puolitoista kuukautta hakijan ensimmäisen yhteydenoton jälkeen.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, ettei asiassa ollut osoitettu, että vastaaja olisi esteellisyyden ilmettyä asettanut hakijan muihin asiakkaisiin nähden epäedulliseen asemaan. Lautakunta katsoi vastaajan esittämänsä selvityksen perusteella kumonneen asiassa syntyneen syrjintäolettan ja hylkäsi hakijan hakemuksen.

(Lainvoimainen)

Hakijan vaatimukset

Hakija katsoo hampurilaisravintolan syrjineen häntä ja muita liikuntavammaisia henkilöitä välittömästi tai välillisesti, kun esteettömäksi tarkoitettu ravintola on usean kuukauden ajan ylläpitänyt esteellistä sisäänkäyntiä ja asettanut näin vammaiset asiakkaat muihin asiakkaisiin nähden eriarvoiseen asemaan.

Hakija pyytää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa toteamaan vastaajan syrjivän menettelyn ja kieltämään syrjinnän jatkossa. Asiaa ei hakijan mukaan tule arvioida kohtuullisten mukautusten toteuttamisen näkökulmasta.

Hakija pyytää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa arvioimaan myös sitä, onko vastaaja kohdistanut häneen yhdenvertaisuuslain tarkoittamaa häirintää, kun se on kehottanut häntä menemään drive in -palvelukaistalle autojonon keskelle pyytämään sisäänpääsyä tai vaivaamaan sisäänpääsypyynnöllään muita asiakkaita.

Hakijan vaatimusten perusteet

Hakijalla on selkäydinvamma ja hän käyttää liikkumiseensa pyörätuolia. Hakija ei ole päässyt pyörätuolillaan sisään ravitsemusliikkeeseen, koska sisäänkäynti on ollut esteellinen. Hakijan mukaan rakentamismääräysten mukaan esteettömäksi tarkoitettu rakennus on ylläpitänyt kuukausien ajan vammaisia syrjivää asiantilaa, kun se ei ole korjannut sisäänkäyntiä esteettömäksi. Hakijan mukaan vastaaja on sittemmin ilmoittanut hänelle nostaneensa laatoitusta niin, että pyörätuolilla on mahdollista päästä ravintolaan. Hakijan mukaan sisäänkäynti ei ole kuitenkaan edelleenkään esteetön, koska ovelta ei ole automatiikkaa, eikä ovikelloa tai muuta kutsunappia, jolla henkilökunnan saisi auttamaan.

Hakija on katsonut, että palveluntuottaja ei voi tehokkaasti vedota siihen, että tila on hyväksytty viranomaiskatselmuksessa. Hakija on pitänyt kohtuuttomana, että vammaisen henkilö joutuu puuttumaan ja havainnoimaan itse esteetöntä ympäristöä.

Edelleen hakijan mukaan ei ole hyväksyttävää, että esteettömän ravintolan henkilökunta ohjeistaa ihmiset asioimaan drive in -palvelupisteeseen. Hakija katsoo vastaajan tarjonneen hänelle epäasiallisia vaihtoehtoja ravintolaan pääsemiseksi ja pyytää lautakuntaa arvioimaan, voidaanko näitä tarjottuja vaihtoehtoja pitää häirintänä.

Vastaajan vastaus

Vastaaja kiistää syrjineensä hakijaa tai muita vammaisia henkilöitä välittömästi tai välillisesti. Hakijan mukaan se on toiminut rakennetun ympäristön osalta olosuhteissa, jotka rakennusvalvontaviranomaiset ovat hyväksyneet. Vastaajan mukaan ennen vapaaehtoiseen esteettömyystoimenpiteisiin ryhtymistä kohteeseen on hankittu väliaikaiset luiskat yhdenvertaisuuslain tarkoittamia kohtuullisia mukautuksia koskeva säännös huomioon ottaen. Vastaaja kiistää myös häirinneensä hakijaa.

Vastaaja pyytää, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta hylkää hakijan hakemuksen kokonaisuudessaan.

Vastauksen perustelut

Syrjintä ja kohtuulliset mukautukset

Vastaaja kertoo, että se on aloittanut ravitsemisliiketoiminnan kohteessa 1.1.2016. Kohteessa on tätä ennen suoritettu vanhan omistajan toimesta remontti, jonka jälkeen

ravintola on aloittanut toimintansa täysin uudistettuna. Remontin johdosta ravintolan ulkooven ja pihan tasoero on muuttunut ja ulko-ovelle on jäänyt pieni kynnyks. Kaupungin rakennusvalvonta on helmikuussa 2015 hyväksynyt tilan käyttöönotettavaksi eikä rakennusvalvonnalla ole ollut huomauttamista kynnyksen tasoerosta. Vastaajan mukaan se ei ole, aloittaessaan tilassa liiketoimintansa, tehnyt mitään muutoksia ravintolan rakenteisiin, eikä sillä ole ollut tiedossaan, millainen ravintolatilan sisäänkäynti on ollut ennen remonttia. Vastaajan tiedossa on ollut, että tila on laajan remontin jälkeen hyväksytty viranomaisten toimesta käyttöönotettavaksi, joten vastaaja on luottanut siihen, että rakennus täyttää kaikilta osin siihen kohdistuvat esteettömyysvaatimukset.

Vastaaja kertoo, että kun hakija on ensimmäisen kerran ottanut siihen yhteyttä ravintolan esteellisyyttä koskevassa asiassa 13.5.2016, se on ryhtynyt tarkemmin selvittämään remontiin liittyviä asioita. Hakijan 13.5.2016 lähettämä viesti on yrityksessä tulkittu kehittämis ehdotukseksi ja rakentavaksi asiakaspalautteeksi ja asiaan on suhtauduttu vakavasti. Ravintolapäällikkö K on vastannut hakijalle todeten, että hän on heti yhteydessä esimiehiinsä ja ongelmaan yritetään löytää ratkaisu. Ravintolan toimitusjohtaja T on 28.5.2016 käynyt toteamassa tilanteen ravintolassa ja ollut saman tien yhteydessä rakennusliikkeeseen asian korjaamiseksi. Hakija on lähettänyt T:lle viestin 26.6.2016, jossa hän on ihmetellyt sitä, ettei korjausta ole vielä tehty. Vastaajan edustaja J on 27.6.2016 vastannut hakijalle ja kertonut T:n tarkastuksesta, rakennuksen aikaisemmasta remontista ja korjauksen tilaamisesta. Vastaajan mukaan tässä vaiheessa se on päätenyt ratkaisuun hankkia ravintolaan alumiiniset tilapäisesti paikalleen asetettavat luiskat, jotka asetetaan tarvittaessa henkilökunnan toimesta sisäänkäynnin ja tuulikaapin kynnyksien ylittämiseksi. Tilapäisistä luiskista on viestissä informoitu hakijaa. Pihalaatoituksen korotuksen myötä tehty korjaus on valmistunut 11.7.2016, ja asiasta on samana päivänä ilmoitettu hakijalle.

Vastaajan mukaan hakijan kehittämis ehdotukseen on suhtauduttu vakavasti, vaikka remontiin ja sisäänkäynnin muutokseen liittyvän asian selvittämiseen on kulunut aikaa. Vastaajan mukaan, kun soveltuva ja tarkoituksen mukainen keino tasoeron pysyväksi korjaamiseksi on löydetty, se on tehnyt vapaaehtoisesti toimenpiteitä kynnyksen poistamiseksi pihalaatoitusta korottamalla.

Ravintolaan sisäänpääsyä hakijan mukaan edelleen haittaavasta esteellisyydestä (ei automaattiovia, ei ovikelloa) vastaaja toteaa, että Suomen rakentamismääräyskokoelma ei edellytä liiketilojen sisäänkäyntien ovilta automatiikkaa eikä sisäänkäyntien yhteyteen kutsunappeja tai ovikelloja. Vastaajan mukaan ravintolassa on normaalit manuaalikäyttöiset ovet, eikä siellä ole kutsunappia tai ovikelloa, mutta sisäänkäynti on esteettömyysmääräysten mukainen.

Vastaaja on vastauksensa perusteluina vedonnut myös kohtuullisten mukautusten tekemiseen. Vastaajan mukaan tilapäiset luiskat asennettiin aina tarvittaessa paikalleen henkilökunnan saadessa tästä pyynnön. Vastaajan mukaan se ei ole laiminlyönyt kohtuullisten mukautusten tekemistä ja olisi niitä tehnyt, mikäli hakija olisi itse myötävaikuttanut mukautuksen tekemiseen pyytämällä apua luiskan asettamiseen.

Häirintä

Autokaistan käyttömahdollisuudesta ja siihen liittyvästä häirintäväitteestä vastaaja on todennut, että hakija on itsekin kirjeenvaihdossa myöntänyt mahdollisuuden käyttää sähköpyörätuolia autokaistalla. Vastaajan mukaan hakija ei ole kuitenkaan halunnut informoida palvelutiskin kautta henkilökunnalle, että hän mahdollisesti tarvitsisi apua ovella.

Edelleen vastaajan mukaan J on ainoastaan ehdottanut vaihtoehtoisia keinoja ilmoittaa avuntarpeesta henkilökunnalle, ei ohjannut hakijaa käyttämään autokaistaa. Vastaajan mukaan ehdotus keskustella sisäänpääsystä muiden asiakkaiden kanssa on luontevaa ja normaalia

ihmisten välistä kanssakäymistä, eikä kommunikaatiomahdollisuuden nostaminen esiin voi olla millään tavoin loukkaavaa.

Esittelijän esitys

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, ettei asiassa ole häirintävaihteen osalta syntynyt syrjintäolettamaa ja hylkää hakijan hakemuksen tältä osin. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo vastaajan kumonneen saavutettavuuden osalta syntyneen syrjintäolettamaa ja hylkää hakijan hakemuksen.

Kysymyksenasettelu

Asiassa on kysymys syrjintäolettamaa syntymisen ja vastaajan menettelyn arvioinnista. Hakija katsoo, että asiassa ei ole kysymys kohtuullisten mukautusten epäämisen arvioinnista. Kohtuullisia mukautuksia ei näin ollen arvioida.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Pykälän 2 momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan esimerkiksi vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuuslakia (1325/2014) sovelletaan sen 2 §:n mukaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa.

Yhdenvertaisuuslain 4 §:n 4 momentin mukaan tavaroiden tai palvelujen tarjoajalla tarkoitetaan laissa sitä, joka ammattimaisesti tarjoaa tavaroita tai palveluja yleisesti saataville.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä esimerkiksi vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Välittömänä syrjintänä pidetään yhdenvertaisuuslain 10 §:n mukaan sitä, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa. Syrjintä on yhdenvertaisuuslain 13 §:n mukaan välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

Yhdenvertaisuuslain 14 §:n mukaan henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyn ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

Yhdenvertaisuuslain 28 §:n mukaan vireillepanijan on syrjintää tai vastatoimia koskevaa asiaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa käsiteltäessä esitettävä selvitystä seikoista, joihin

vaatimus perustuu. Jos asiaa käsiteltäessä esitettyjen selvitysten perusteella voidaan olettaa syrjinnän tai vastatoimien kieltoa rikotun, vastapuolen on kumotakseen oletuksen osoitettava, että kieltoa ei ole rikottu.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen (27/2016, CRPD) 5 artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet kieltävät kaiken syrjinnän vammaisuuden perusteella ja takaavat vammaisille henkilöille yhdenvertaisen ja tehokkaan oikeussuojan syrjintää vastaan syrjintäperusteesta riippumatta. Sopimuksen 5 artiklan 2 kohdan syrjintäkielto velvoittaa määrittelemään kielletyksi syrjinnäksi pääsyn epäämisen vammaisilta yhdenvertaisesti muun muassa tiedottamiseen ja viestintään sekä muihin yleisölle avoimiin tai tarjottaviin järjestelyihin tai palveluihin.

Yleissopimuksen 9 artiklassa säädetään esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Artiklan 1 kohdan mukaan vammaisille henkilöille on varmistettava muiden kanssa yhdenvertainen pääsy fyysiseen ympäristöön, kuten yleisölle avoimiin tai tarjottaviin palveluihin. Toimia, joihin sisältyy saavutettavuuden esteiden tunnistaminen ja poistaminen, sovelletaan muun muassa sisä- ja ulkotiloihin sekä palveluihin. Artiklan 2 b kohdan mukaan sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet, joilla varmistetaan, että yksityiset tahot, jotka tarjoavat yleisölle avoimia tai tarjottavia tiloja ja palveluja, ottavat huomioon kaikki esteettömyyden ja saavutettavuuden osatekijät vammaisten henkilöiden kannalta.

Saavutettavuus liittyy ihmisryhmiin kun taas kohtuulliset mukautukset liittyvät yksilöihin. Velvollisuus saavutettavuuden järjestämiseen on olemassa jo ennen kuin yksilö pyytää saada päästä johonkin paikkaan tai saada käyttää jotakin palvelua. Saavutettavuuden järjestämiseen velvollinen ei voi laiminlyödä velvoitettaan vetoamalla taakkaan, joka aiheutuu saavutettavuuden järjestämisestä. (CRPD/C/14/D/21/2014, yksilövalitus, asia No. 21/2014, 14.9.2015, kpl. 8.4 ja kpl 8.5).

Asian arviointi

Syrjintäolettaman syntyminen

Yhdenvertaisuuslain esitöiden mukaan syrjintäolettama syntyy, jos vireillepanijan esittämien tai muiden asiaa käsiteltäessä esiin tulleiden seikkojen perusteella voidaan olettaa syrjinnän tai vastatoimien kieltoa rikotun. Ensisijaisesti vireillepanijan on esitettävä sellaista näyttöä tapahtumien kulusta tai muusta tosiseikastosta, jonka perusteella asiaa objektiivisesti arvioiden voidaan olettaa syrjinnän kieltoa rikotun. Pelkkä väite tai epäily syrjinnän kiellon rikkomisesta ei riittäisi olettaman syntyymiseen. (HE 19/2014 vp, s. 93)

Saavutettavuus

Hakija on pyörätuolia käyttävä, eikä hän ole vammaisuudestaan johtuen päässyt muiden kanssa yhdenvertaisesti asioimaan esteettömäksi tarkoitettussa rakennuksessa olevassa ravintolassa. Rakennuksen hyväksyminen käyttöönotettavaksi vuonna 2015 ei vielä osoita, ettei asiassa voisi vuoden 2016 menettelyn johdosta syntyä syrjintäolettamaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että hakija on esittänyt sellaista selvitystä, jonka perusteella syrjintäolettama on syntynyt ja todistustaakka kääntynyt. Vastaja on olettaman kumotakseen näytettävä, ettei se ole toiminut yhdenvertaisuuslain 8 §:n syrjintäkiellon vastaisesti.

Häirintä

Hakijan mukaan vastaaja on ryhtynyt tarjoamaan sisäänpääsulle tapoja, jotka ovat olleet epäsoivia ja häiritseviä. Hakija on pyytänyt yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa arvioimaan, täyttääkö autokaistan käyttämisen suosittelu häirinnän tunnusmerkistön. Vastaaja on autokaistan/palvelutiskin käyttömahdollisuudesta todennut, että se on ainoastaan ehdottanut vaihtoehtoisia keinoja ilmoittaa avuntarpeesta henkilökunnalle, ei ohjannut hakijaa käyttämään autokaistaa. Lisäksi vastaajan mukaan ehdotus keskustella sisäänpääsystä muiden asiakkaiden kanssa on luontevaa ja normaalia ihmisten välistä kanssakäymistä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että pyörätuolia ei ole tarkoitettu liikenteen seassa käytettäväksi, eikä autokaistan käyttämistä voida näin ollen pitää sähköpyörätuolia käyttävälle vammaiselle turvallisena tai edes sallittuna vaihtoehtona. Pyörätuolilla liikkumista autokaistalla ei voida rinnastaa tavanomaiseen ravintolassa asiointiin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta kuitenkin katsoo, että asiassa esitetyn selvityksen perusteella vastaaja on ehdottanut hakijalle autokaistan palvelutiskiä paikaksi, johon hän voisi ilmoittaa sisäänpääsytarpeestaan. Vastaaja on selvityksensä mukaan myös neuvoillaan ja ehdotuksillaan pyrkinyt mahdollistamaan hakijan asiointiin ravintolassa esteettömyystilanteen korjauksen aikana.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että erilaisten palvelumuotojen käyttämisen ehdottamisen ja niistä keskustelemisen ei ole tapauksessa esitetyn selvityksen perusteella katsottava olleen sellaista, että niitä voitaisiin pitää yhdenvertaisuuslain 14 §:n tarkoittamana ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaavana häirintänä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, ettei syrjintäolettamaa ole häirintäväitteen osalta syntynyt ja hylkää hakijan hakemuksen tältä osin.

Syrjintäolettamien kumoamisen arviointi saavutettavuuden osalta

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa ensinnäkin, että esteettömyyttä koskevista vaatimuksista sekä yleis- ja pysyväisluonteisista esteettömyystoimenpiteistä ei säädetä yhdenvertaisuuslaissa, vaan muualla lainsäädännössä. Rakennetun ympäristön ja rakentamisen esteettömyys perustuu maankäyttö- ja rakennuslainsäädännössä asetetuille tavoitteille. (HE 19/2014 vp, s. 37 ja 79 sekä HE 284/2014 vp, s. 32)

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta arvioi ainoastaan yhdenvertaisuuslain mukaista syrjinnän kiellon rikkomista, eikä sen toimivaltaan kuulu esteettömyysmääräysten ja määräysten mukaisen rakentamisen ja siinä ilmenevien mahdollisten puutteiden sisällöllinen arviointi.

Edelleen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, vaikka kohtuulliset mukautukset eivät tule asiassa tarkemmin arvioitaviksi, että kohtuulliset mukautukset ovat eri asia kuin esteettömyystoimenpiteet. Kohtuulliset mukautukset täydentävät yksittäistapauksessa esteettömyystoimenpiteitä. Velvollisuus saavutettavuuden järjestämiseen on olemassa jo ennen kuin yksilö pyytää saada päästä johonkin paikkaan tai saada käyttää jotakin palvelua.

Asiassa saadun selvityksen perusteella hakija ei ole pyörätuolilla liikkuvana pystynyt tilan esteellisyyden vuoksi asioimaan liiketilassa muiden kanssa samalla tavalla.

Vastaaja on kiistänyt syrjintävaihteen vetoamalla siihen, että rakennus on ollut lupaviranomaisen vuonna 2015 käyttöönotettavaksi ravitsemisliiketoiminnassa hyväksymä ja vastaajalla on ollut oikeus luottaa viranomaisen päätökseen asiassa. Lisäksi vastaaja on asiassa suorittamiaan toimenpiteitä esiintuomalla kertonut, että esteellisyyden havaittuaan se on ryhtynyt toimenpiteisiin esteellisyyden poistamiseksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että rakennuksen käyttöönottaja voi luottaa rakennuksen vastaavan esteettömyysmääräyksiä tilanteessa, jossa lupaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen käytettäväksi tiettyyn tarkoitukseen, eikä kyse ole kovin vanhasta hyväksymisestä, Tapauksessa rakennus on hyväksytty käyttöön edellisen omistajan aikana helmikuussa 2015 ja tila on tullut vastaajan omistukseen 1.1.2016. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, että kysymys on niin tuoreesta hyväksymisestä, että käyttöönottajalle on syntynyt oikeus luottaa lupaviranomaisen hyväksyntään rakennuksen esteettömyydestä.

Rakennuksen esteettömyyden aiempi hyväksyminen lupaviranomaisen toimesta ei kuitenkaan vielä sulje pois mahdollisuutta sellaisesta myöhemmin ilmenevästä esteellisyydestä, josta syntyvä puutteellinen saavutettavuus syrjisi vammaisia henkilöitä. Näin ollen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan on vielä arvioitava, onko vastaajien menettely hakijan esteellisyydestä ilmoittamisen jälkeen ollut kestoiltaan tai toteutustavoiltaan sellaista, että sen perusteella vastaajan voitaisiin katsoa syrjineen hakijaa.

Asiassa saadun selvityksen mukaan vastaajayrityksen toimitusjohtaja on käynyt ravintolassa toteamassa esteettömyystilanteen ja tilannut pysyvän korjauksen noin kaksi viikkoa hakijan ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. Hakijan ensimmäisestä yhteydenotosta pysyvän esteettömyyden toteuttamiseen on kestänyt vajaat kaksi kuukautta. Tilapäiset luiskat on asennettu noin puolitoista kuukautta hakijan ensimmäisen yhteydenoton jälkeen.

Edellä kuvatun ajanjakson aikana hakija ja vastaaja ovat lähettäneet toisilleen useita sähköpostiviestejä. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että hakijan ensimmäiseen viestiin on vastattu välittömästi ja että pysyvä korjaus on tilattu noin kaksi viikkoa yhteydenoton jälkeen. Koska rakennusliikkeeltä tilatun korjauksen toteutukseen kulunutta aikaa ei voida pitää vastaajan vaikutuspiirissä olevana asiana, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa on arvioitavana ainoastaan kysymys siitä, osoittaako noin kahden viikon aika ja sen aikana noudatettu menettely ennen korjauksen tilaamista vastaajan menetelleen tai suhtautuneen syrjivästi vammaisten henkilöiden asiointiin ravintolassa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että viranomaisten hyväksymän vastikään remontoitun liiketilan osoittautuessa esteelliseksi yrittäjältä voi hyväksyttävästi kulua kaksi viikkoa aikaa tosiasiallisen asiantilan ja virheellisyyden selvittämiseen. Lautakunta myös toteaa, että vastaaja on ryhtynyt asiassa hakijan yhteydenoton jälkeen asianmukaisiin toimenpiteisiin ja esteellisyyden kestäessä keskustellut asioinnin mahdollistamisesta hakijan kanssa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että asiassa ei ole osoitettu, että vastaaja olisi esteellisyyden ilmettyä asettanut hakijan muihin asiakkaisiin nähden epäedulliseen asemaan. Lautakunta katsoo, että vastaaja on esittämänsä selvityksen perusteella kumonnut asiassa syntyneen syrjintäolettan.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta hylkää hakijan hakemuksen.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätös

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen.

Lainkohdat

Suomen perustuslaki (731/1999) 6 § 1 ja 2 mom.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 2 § 1 mom., 4 § 4 mom., 8 §, 10 §, 13 §, 14 §, 28 §

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (27/2016) 5 artikla, 9 artikla

Muutoksenhaku

Liitteenä.